

NICOLA O ANTONIO GIZZARELLO

M. IURISCONSULTO CLARISSIMO,

Atque in supremo huius Regni Prætorio Senatori, Aulæque Regiæ
Decano meritissimo.

*Andreas Peregrinus Bibliopola Neapolitanus, gaudere, & bene
rem gerere exoptat.*

ANNIS iam non multis elapsis (vt tu optime nosti) Nicolae An-
toni præstantissime, dum aurea quædam Singularia, iurisque No-
tabilia Doctoris Roberti Maranthe senioris, vna cum eius præxi
typis excudenda curassem, tibi potissimum, nec cuiquam alteri
Principi ea dicare malui, atque id quidem summo iure, vt tunc
pluribus me probasse, non vereor; Nunc verò cum & mea, & ami-
corum quorundam industria singulari ad meas peruenissent
manus aureæ quædam in Decisiones illius nostri conciuis D. Matthæi de Afflicis
Annotationes Ioannis Angeli Pisanelli, Prosperi Carauitæ, Marci Antonij Pulueri-
ni; atque Hieronymi de Martino eximiorum quidem hac nostra ferè tempore vi-
rorum; ne transuersum quidem (vt aiunt) vnguem à pristina illa mea sententia disce-
dens: sed in ea vehementius insistens, sub inclyto tui nominis clypeo potius eas cum
ijsdem Decisionibus, ac Thomæ Grammatici, atque Cæsaris Vrsilli super ijs Additio-
nibus edere constitui; consultius enim mihi visum est sub tuis felicissimis auspicijs,
quam aliorum efficere, quamuis plures essent qui non modo sub obscuris signis, sed e-
tiam expressis verbis sese mihi prætulerint, ac veluti quodam iure suo id a me flagita-
re, sibiq; vendicare gestierint; sed horum votis abnuendum esse duxi. Tibi vero, qui &
ingenij dexteritate plurimum potes, & sapientia, ac rerum peritia penè cunctos excel-
lis; vt omnes te à rerum parente natura, singulari quadam prouidentia effectum at-
que effectum esse existiment, vel maximè deferendum censui, vt tui nominis celebritas
simul cum munere æternitati consecratur. Siquidem mihi satis compertum est, pro-
pediem vniuersum orbem pleno ore affirmaturum, me hac mea de te concepta opi-
nionem minimè esse deceptum. Decisiones, namque S. R. C. Neapolitani; quæ abs te
summo studio, atque eleganti stylo, vt vna iam omnium voce feruntur congestæ ac
maximo omnium desiderio expectantur indies, hoc clarius expriment, atque vberius
confirmabunt: Talentum enim quod tibi à Deo optimo Maximo traditum est, non
veluti seruus nequam, atque improbus in terra abscondisti, sed Reip. consulendo,
illud in medium proferens, preciosius efficis idque iure merito; ager enim quamuis
fertilis sit, sine cultura, vt inquit Arpinus) fructuosus esse non potest. Eia igitur maeste
virtute; emittas felicissimum præstantis ingenij tui partum, & munusculum hoc,
meis quidem exiguis viribus, quamuis non tuo eximio ingenio, ac meritis consenta-
neum, hilari animo, atque fronte accipere ne graueris. Sic enim Regem illum Artaxerxem benignitate, atque animi gratitudine imitaberis, qui munuscula non ex rei
præstantia, aut magnitudine, veram offerentis studio atque animo pendebat. Vale.

Neapol. Kalend. Ian. MDC III.

D. MATTHAEI DE AFFLICTIS

PARTENOPAEISVMMIIC.
Ac Consiliarij Regij, in Opus Decisionum Sacri Consilij Neapolitani,
ad patriam suam, & Urbem Neapolim.

Præfatio.

SUMMARIUM.

- 1 *Humilitas Iesu Christi in exemplum nobis præscripta est, quæ omnem aliam exuperat. Civitati obligamur in qua nati sumus, alimur, & docemur. Civitas præstat civibus præsidium.*
- 2 *Sacerdotibus omnis honor & reverentia debetur, propter spirituale pabulum, quod fidelibus administrent.*
- 3 *Orare pro defunctis tenemur, amicis benefacere, & inimicos diligere. Oratio à paenis purgatorij liberat. Animus non deprehendit se nisi cum est quietus. Prudens non provalat quæ non potest probare. Dicitur e vigua offerentis voluntate pensantur.*

- 4 *Civitas in tres partes divisio.*
- 5 *Monarchia vera tria requirit, cultum Divinum, potentiam, & sapientiam.*
- 6 *Testimonium de veritate reddere, est præcipuum inter omnia terrena. Oratio debet esse crebra & brevis. Consilium Regium est locus terribilis propter sapientes in illo assantes. Seniores sunt prudentes, & curi. Prudentia est providere de frumento propter futuram famem.*
- 7 *Prudentes illuminant Regnum, & sunt in Consilio.*
- 8 *Laudare seipsum est indecens, sic ut se vituperare. Silentium interdum conducit.*

NIL est in hac vita mortali, quo possimus Deo familiarius iungi, quam ipsum amare, & proximum diligere: quia eius opera in omni magnificentia fecit; ut in Psal. 103. Et ideo eius suffragium humiliter imploramus, ut per eius misericordiam nostra bona opera cœpta ad finem perducatur. Et tunc speramus eius misericordiam impetrare, cum ipsam creatorem omnium amamus, & ab eius mandatis optamus non deviare, & eis toto mentis affectu, & omni conatu cupimus obtemperare; nam ipse Deus per os Prophetæ mandavit sua mandata custodiri nimis; ut in Psal. 118. Cumque

- non solum tanquam creati ab omnipotente Deo Patre & Filio & Spiritu sancto, qui pro salute humani generis voluit incarnari, Filium suum de Spiritu sancto, ex gloriosa Virgine Divina Maria, quo incarnato & nato in nostrum exemplum intantum est humiliatus, quod se exinanivit, quando se ad infima inclinavit, secundum B. Bernardum, ut refert Ioan. And. in Nouel. c. 1. de pœnit. lib. 6. Cui debetur omnis honor, charitas & obedientia; non tantum in expedientibus & honestis, & indifferenteribus (ut in præceptis Decalogi moralibus & iudicialibus) me per maximè obnoxium sentio, sed etiam me obligatum cognosco huic nobilissimæ Neapolitanæ Civitati, quæ me genuit, aluit, docuit, & cōservavit; ut sim ei fidelis, & famulatū exhibeā. Hæc est illa Civitas, quæ præstat præsidium, ut inquit Cic. de Off. lib. 2. c. 23. Quinimò obligatum me sentio Sacerdotibus qui nobis præstant pabula spiritualia; quibus propterea debetur omnis honor & reverentia; ut in epist. Pauli 1. ad Corint. 4. c. ibi: In Christo Iesu per Euangelium ego vos genui. Qui patres nostri spirituales dicuntur; ideo glo. super illo 5. c. Deut. Honora patrem, &c. dicit carnalem & spiritualement, & alia glo. dicit ibi, Deū & ecclesiam. Deinde virtuosus senibus dicte Civitatis; nam dicit Apost. 1. ad Tim. 5. c. Senioresem ne increpaveris, sed observa ut patrem, ac defunctis meis in orando; quoniam oratio potest à pœnis Purgatorij eos euellere. Atque proximis nostris, ut eis non faciamus quæ nobis ipsis facere abhorremus. Necnon amicis & benefactoribus nostris, in retribuendo eis vicissitudinem benevolentia & gratitudinis. Post hos inimicis æmulis nostris, qui linguis acutis invidentibus nos mordent, ad orandum & orari faciendum, ut altissimus eis virtutem charitatis infundat. Et quis ego sum, qui tantis obligationibus possim satisfacere? profecto vires meæ non suppetunt ad tantum debitum persolvendū. Quid ergo faciam? decrevi insequi illud Senecæ de Ira, qui dicit, quod animus quotidie ad rationem reddendam evocandus est. Et ideo dicebat Greg. super Ezech. lib. 1. Homil. 2. quod sicut concussa aqua imaginem insipientis non representat, sed solum cum est quietus; sic anima non deprehendit se, nisi cum est quietus. Cogitavi & meditatus sum post sinistro casus meos in mea hac vacatione, opera mea, quæ probavi possunt, edere, eorum quæ probari non possunt, nihil attingam, quia vir prudens non

decis. 177. ad intellectum l. excipiuntur, ff. ad Silla que dicit de minore supplicium sumendum, quod non sit intelligenda de morte, & sic de ultimo supplicio, ut quidam minus periti sentiebant; nã tunc verba prædicta sapiunt mortem, quando additur verbum, ultimum supplicium, text. l. præsentis, in princ. C. de his qui ad Recl. confug. vbi Imperator, ut intelligatur de poena mortis, in casu illius legis, nõ est contentus exprimere poenam capitalem, vel supplicium, sed addidit, vltim, cum quibus conuenit Cassan. in cõsuet. Burg. in princ. fol. 43. num. 5. vbi post Scriben. in c. literis, de Rescript. dat intellectum ad gl. in §. in summa, Inst. de iniur. qui distina in quibus casibus dicta gl. procedat in eo quod dicit, quod poena arbitraria extendatur vsque ad mortem, declarat etiam nouissime Aym. in cons. 220. Respon. deo, cum 14. qui dicit, poenam positam iudicis arbitrio ex circumstantiis posse considerari, qui etiam dicit, quod poena deportationis hodie non est in vsu, sed loco ipsius succedit bannimentum, & quod loco deportationis, ¶ valeat iu-

der poenam arbitrariam imponere, & insuper, si poena publicationis bonorum hodie sit sublata, per Authen. ¶ bona damn. item etiam, quod dicta Auth. sit correctã per consli. Regni, Foriudicatorum bona, item per Consiliu. Regni, Grandis utilitas, que voluit, quod quando foriudicatus ¶ non habet filios, vel parentes, quod bona ipsa fisco applicentur, fuit notatum supra in decis. 367. vbi etiam quid virtute capitulorum Neapol. per que bona Neap. non publicantur, si remanent foriudicatus, vel vadant ad agnatos, & si quis ob delictum efficiatur intestabilis, vltra Scriben. in l. 2. C. qui testam. fac. possunt, declarat Franc. in Rubr. de testament. in verbo, finitimi. Ex his sit finis meis decisionib. alias extractis, & recollectis in anno 1556. nunc in anno 1595. sub die secundo Februarii, in festo Purificationis gloriosissimæ & beatissimæ Virginis Mariæ, reuicis, cui vna cum Domino nostro Iesu Christo filio, patri, & spiritui sancto, hanc gloria, & honor sit in æternum. Amen.

C. n. far Vrsinus, Iuris Vtriusque Doctor,

VENETIIS, MDCXII.

Apud Societatem Minimam,

